

TƏRBİYƏ TEXNOLOGİYALARI
ВОСПИТАТЕЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ
UPBRINGING TECHNOLOGIES

UOT 37.01

**MİLLİ QƏHRƏMANLAR NÜMUNƏSİ MİLLİ QÜRUR VƏ MİLLİ LƏYAQƏT
VASİTƏSİ KİMİ**

Türkan Qafqaz qızı Kərimova

Bakı Qızlar Universitetinin magistrantı

ORCID: 0009-0000-1978-638X

E-mail: turkankrimova736@gmail.com

Açar sözlər: vətən, kiçikyaşlı məktəblilər, tərbiyə, əxlaqi keyfiyyətlər, vətənpərvərlik, milli qürur, milli ləyaqət, milli qəhrəmanlar, nümunə

Ключевые слова: родина, младшие школьники, образование, моральные качества, патриотизм, национальная гордость, национальное достоинство, национальные герои, пример

Key words: native land, junior school children, education, moral qualities, patriotism, national pride, national dignity, national heroes, example

Kiçikyaşlı məktəblilərin milli qürur hissində tərbiyə olunmasının müxtəlif tərəfləri var. Məktəblilərdə bu həm sosial-emosional, həm də güclü ali hiss şəklində formalaşır. Bütün bunlar da öz növbəsində məktəblilərin bir şəxsiyyət kimi formalaşmasından, sosial hissi formalaşdırıcı amillərdən çox asılıdır. Burada xalqın tarixi yaddaşı, şəxsiyyətin inkişaf dərəcəsi və sosial münasibətlər əhəmiyyətli dərəcədə rol oynayır. Belə ki, son vaxtlar respublikamızın müstəqillik qazananından sonra sürətlə inkişaf etdiyi dövrdə 44 günlük vətən müharibəsi zamanı ideologiyamızda baş verən hadisələr milli qürur hissini təsirliliyini xeyli dərəcədə çoxaltmışdır.

Öz tariximizi və keçmişimizi öyrəndikcə görürük ki, analarımız, qadınlarımız həmişə kişilərlə birgə, çiyin-çiyinə vuruşublar, ailələrinə, doğmalarına dayaq olublar. At üstündə döyüşüb, el-obasını düşmənlərdən qoruyublar. Azərbaycan-Türk qadınlarının cəsarəti və qəhrəmanlığı hər sahədə nümunə ola biləcək səviyyədədir. Bu qəhrəmanlığı ikinci dəfə İkinci Qarabağ müharibəsində Arəstə Baxışova bir daha təsdiqlədi.

Arəstə Baxışova 1995-2004-cü illərdə Biləcəri qəsəbəsidəki Şuşa şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil almış, 2004-2008-ci illərdə isə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinə ingilis dili ixtisasına yiyələnmişdi. Fövqəladə Hallar Nazirliyində baş leytenant kimi xidmət edən atası, Baxışov Kərim, Çernobıl faciəsi zamanı aldığı radiasiya xəstəliyindən dünyasını dəyişəndə Arəstə yalnız 4 yaşında idi.

27 sentyabrda evə anasının yanına gəlib: “Mən könüllü cəbhəyə yazılmışam və ordumuzun yaralı əsgərlərinə köməyə gedirəm”, - deyir. Böyük oğluna bacısını tapşırır. “Evin kişisi sən, bacın da sənə əmanətdir. Nənənin sözünü dinlə”, - deyir. O gedən olur iki uşaq anası. Cəbhədə canını Qarabağın azadlığı uğrunda fəda edən döyüşçüləri kömək-siz buraxmaq istəmir. Yaralılara, düşmən gülləsinə tuş gələnlərə qoşulur heç nə düşünmədən. Ölümdən, namərd hədəfindən çəkinmədən. [5, s.140]

Beləcə, Arəstə Baxışova yalnız bir qəhrəman deyil, eyni zamanda gələcəyin qadın nəslə üçün yol göstərən bir işıqdır. Onun adı və fədakarlığı hər zaman qızlarımızın qəlbində yaşayacaq, onları igid, mərd və vətənpərvər yetişdirməkdə davam edəcək.

Vətən hər bir kəsin gözünü açdığı evdən başlayır. Daha sonra yaşayıb inkişaf etdikcə, həyatı anladıqca vətən kəlməsi daha dolğun mənalar kəsb edir. Hər bir vətəndaşın göz açdığı doğma kəndi, vətəni əvəzolunmaz və bənzərsizdir. Kiçikyaşlı məktəblilərin bu hisslərlə tərbiyə edilməsinə gəldikdə isə hər bir tərbiyə edən bilməlidir ki, bu prosesdə təlim materiallarında olan Milli Qəhrəmanlar nümunəsi, dərsləndirici işlər və həyatı təcrübələrdən istifadə edərək məktəblilərdə öz doğma yurduna, vətəninə, xalqına qarşı məhəbbət, onu qorumaq və sevmək kimi yüksək əxlaqi keyfiyyətlər aşılamaq mümkündür. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin bu barədə müdrik kəlamını xatırlayaq: “Xalqımızın həm fiziki, həm şüuri, mənəvi sağlamlığını təmin etmək dövlətimizin ali məqsədi, vəzifəsidir”. [4, s.22].

Problemin aktuallığı. İndiki zamanda aktual məsələlərdən biri də elə kiçikyaşlı məktəblilərin Milli Qəhrəmanlar nümunəsində vətənpərvər ruhda tərbiyə olunmasıdır. Şagirdlərimizin, məktəblilərin habelə gənc nəslin milli və mənəvi dəyərlər fonunda bir şəxsiyyət kimi formalaşması, doğma vətənə qarşı ictimaiyyətin kiçik yaşlardan aşılınması problemləri cəmiyyəti narahat edən məsələlərdir.

Problemin elmi yeniliyi. Kiçikyaşlı məktəblilərin hərtərəfli tərbiyə olunması, onlarda Milli Qəhrəmanlar nümunəsində milli qürur və milli ləyaqət hissinin formalaşdırılması məsələləri araşdırılmış, həyata keçirilməsi üçün imkan və yollar irəli sürülmüşdür.

Problemin praktik əhəmiyyəti və tətbiqi. Məqalədən ali məktəb müəllimləri, magistrant və doktorantlar istifadə edə bilərlər.

Ədəbiyyat

1. Abbasov A. Pedagogika. Dərs vəsaiti// -Bakı, -2000.
2. İmanov A. Məktəblilərin vətənpərvərlik tərbiyəsinin əsas istiqamətləri, metod və vasitələri.
3. A.İsmayılova. “Kiçikyaşlı məktəblilərin vətənpərvərlik tərbiyəsinə xalq pedagogikası materiallarından istifadə”, Bakı, 2010.
4. <https://menazerbaycanliyam.wordpress.com/wp-content/uploads/2014/10/heydc999r-c999liyev-mc3bcdrik-fikirlc999r.pdf>

T.Q.Kərimova

Kiçikyaşlı məktəblilərdə milli qəhrəmanlar nümunəsində milli qürur hissinin formalaşdırılması və vətənpərvər ruhun tərbiyə olunması Xülasə

Kiçikyaşlı məktəblilərdə milli qəhrəmanlar nümunəsində milli qürur hissinin formalaşdırılması və vətənpərvər ruhun tərbiyə olunması mövzusu müasir təhsil sistemində mühüm əhəmiyyət kəsb edir. İbtidai sinif yaş dövrü uşaqların mənəvi dəyərlərinin, vətənə bağlılıq və milli

kimlik şüurunun əsasının qoyulduğu mərhələdir. Bu baxımdan milli-mənəvi dəyərlərin qorunması və gənc nəsə aşılınması təlim-tərbiyə prosesində xüsusi yer tutur.

Tədqiqat göstərir ki, Azərbaycan Milli Qəhrəmanlarının həyat və fəaliyyətinin öyrədilməsi, onların göstərdikləri şücaət nümunələrinin şagirdlərə yaş səviyyəsinə uyğun şəkildə çatdırılması uşaqlarda vətənə sevgi, torpağa bağlılıq və məsuliyyət hissini gücləndirir.

Т.Г. Каримова

Формирование чувства национальной гордости и воспитание патриотического духа у школьников на примере национальных героев
Резюме

В современной системе образования большое значение имеет тема формирования чувства национальной гордости и воспитания патриотического духа у школьников на примере национальных героев. Начальная школа – это этап, когда закладывается фундамент нравственных ценностей детей, их преданности родине и осознания национальной идентичности. В этой связи особое место в образовательном процессе занимают защита национально-нравственных ценностей и их привитие молодому поколению.

Исследование показывает, что изучение жизни и деятельности национальных героев Азербайджана, представление примеров их доблести учащимся в доступной для их возраста форме, укрепляет любовь детей к родине, преданность земле и чувство ответственности.

T.G. Karimova

Formation of a sense of national pride and upbringing of a patriotic spirit in young schoolchildren through the example of national heroes
Summary

The topic of forming a sense of national pride and nurturing a patriotic spirit in young schoolchildren on the example of national heroes is of great importance in the modern education system. The primary school age is the stage when the foundation of children's moral values, loyalty to the homeland and awareness of national identity is laid. In this regard, the protection of national-moral values and their instillation in the younger generation occupy a special place in the educational process.

The study shows that teaching the life and activities of the National Heroes of Azerbaijan, presenting examples of their bravery to students in an age-appropriate manner, strengthens children's love for the homeland, loyalty to the land and a sense of responsibility.

Redaksiyaya daxil olub: 28.04.2026